

УНІВЕРСИТЕТ-МІСТО-ПІДПРИЄМНИЦТВО: ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

М. Ф. АВЕРКИНА, д.е.н., проф.

Національний університет «Острозька академія»

Існуючі тенденції зумовлені воєнним станом переконують в тому, що для забезпечення розвитку міст менеджери повинні напрацьовувати кращі практики й сценарії швидкої адаптації до непередбачуваних викликів. Ці виклики зумовлюють пошуку нових ідей, технологій та фахівців, які продукуватимуть інноваційні технології для забезпечення розвитку підприємництва в містах. Розвиток інноваційних технологій залежить від концентрації фахівців, які швидко опановують такі технології, що власне й відображено в теорії символічної економіки, представниками якої є Ш. Зукін [1], С. Леш, Д. Уррі й А. Скотт [2].

Відповідно до положень означеної теорії міста все більше поглинають ресурси, інноваційні технології, що призводить до формування груп професіоналів для вироблення нових продуктів. Наявність професіоналів зумовлюватиме підвищення рівня продуктивності використання соціо-еколого-економічних ресурсів, що посилюватиме його раціональність. Підвищення рівня продуктивності екологічних ресурсів також сприятиме скороченню споживання невідновлювальних природних ресурсів. Однак у теорії не пояснено, яким чином місто може набути таких фахівців: чи йдеться про підготовку фахівців у межах міста, чи про їхнє залучення з інших міст. Зазначимо, що підготовка фахівців, які швидко опановують інноваційні технології, потребує вливання інвестицій, а також зацікавленості бізнесових структур, навчальних закладів із підготовки фахівців, органів місцевого самоврядування. Останнє дасть змогу, з одного боку, сформуванню ефективний кадровий ресурс, затребуваний на ринку праці, а відтак підвищити рівень ефективності використання соціальних ресурсів; а з іншого – з огляду на наявність фахівців, які знають інноваційні технології, сприяти раціональному використанню економічних та екологічних ресурсів міста. Загалом у місті має бути забезпечено добір фахівців, які сприяють розвитку інноваційної економіки та підвищенню рівня екологізації в місті, що позитивно позначатиметься на рівні використання ресурсів міста [3].

Варто наголосити на тому, що умовах воєнного стану управлінці міст та університетів зіштовхнулися з тим, що потрібно здійснювати пошук нових ідей й імплементацію кращих практик для забезпечення життєдіяльності міст й територій. В такому руслі важливим є застосування тренінгів для представників університетів, бізнесу й муніципалітетів, як необхідний інструмент щодо розуміння зацікавлених сторін, поточної ситуації й напрацювання можливих сценаріїв розвитку. Яскравим прикладом доцільності проведення таких тренінгів є короткий курс по Управлінню змінами в непередбачуваному середовищі, який було запропоновано Естонською школою бізнесу й Естонською агенцією розвитку. Цей курс не був типовим, оскільки мав перехід від мікрорівня до макрорівня з використанням інструментів і кейсів дотичних до проблем України

у воєнному стані. В цьому курсі прийняли участь 307 українців (представники бізнесу, професори, доценти, студенти). В ході проведених семінарів було відмічено особливості сприйняття нової інформації та реакції на формування нових ідей. Цікавим був той факт, то для представників бізнесу було досить важко сприймати новий матеріал і було помічений під час перших двох семінарів певний супротив до сприйняття нового матеріалу, однак вони досить швидко формували ідеї щодо усунення негативних ситуацій. У представників університетів були спостережені протилежні тенденції. Відтак, можна зробити висновок, що потрібно напрацьовувати сценарії щодо тісної взаємодії між університетами і бізнесом.

Не менш важливим питанням є повернення українських учених і фахівців з метою їхнього залучення у формуванні нових ідей та розробленні нових технологій для бізнесу. Так, 28 листопада Агентство у справах біженців ООН оцінило кількість громадян України, зареєстрованих як біженці у країнах Європи, у понад 4,75 мільйона людей [4]. Однак, процедура повернення учених та професіоналів повинна формуватися на рівні держави з відповідно сформованим механізмом.

Отже, на підставі викладеного вище матеріалу можемо стверджувати, що подальший розвиток міст та бізнесу буде детермінований тим, як буде забезпечуватися взаємозв'язок між університетами, органами місцевого самоврядування та представниками бізнесу. Така взаємодія визначатиме вектор розвитку нових ідей й інноваційних технологій, які можуть бути використані в бізнесу. Також, необхідно звертати увагу на наявність концентрації науковців та фахівців в містах для забезпечення розвитку підприємництва. Також на рівні держави повинна бути відпрацьована процедура повернення висококваліфікованих працівників.

Список використаних джерел:

1. Zukin Sharon Loft Living. Rutgers University Press, 1989.
2. Lash S. Economic of Signs and Space / Lash S., Urri J. – London, Sage, 1994.
3. Аверкина М. Ф. Забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій: теорія, методологія, практика : монографія / М. Ф. Аверкина. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. – 496 с.
4. Підтвердження оцінки про 8 мільйонів біженців з України немає – директорка Інституту демографії <https://suspihne.media/396044-pidtvrdzenna-osinki-pro-8-miljoniv-bizenciv-z-ukraini-nemae-direktorka-institutu-demografii>